

Аналіз основних засобів наукової комунікації в забезпеченні інформацією спеціалістів терапевтичного профілю в Україні у 2008—2012 рр.

Проаналізовано масив інформаційно-комунікаційних засобів терапевтичного профілю в Україні за 2008—2012 рр. За цей період проведено 446 наукових медичних форумів, присвячених науково-практичним проблемам та досягненням з різних напрямів: стандарти лікування та діагностики, практика сімейного лікаря, первинна медико-санітарна допомога тощо. Аналіз основних засобів наукової комунікації терапевтичного профілю засвідчив, що основна увага приділялася висвітленню таких розділів внутрішньої медицини, як кардіологія та ревматологія, ендокринологія, пульмонологія, гастроентерологія, інфекційні захворювання, нефрологія тощо. Для впровадження в практику охорони здоров'я України запропоновано 937 інноваційних розробок, зокрема 362 нововведення, 274 методичних рекомендації, 301 інформаційний лист.

Ключові слова:

інноваційна активність, інформаційне забезпечення спеціалістів терапевтичного профілю, наукові медичні форуми, нововведення, методичні рекомендації, інформаційні листи, сфера охорони здоров'я України.

Терапія як інтегральна дисципліна, яка ґрунтується на досягненнях багатьох фундаментальних наук і складається з низки вузьких напрямів — кардіології, пульмонології, нефрології, гастроентерології тощо, посідає центральне місце у медицині, будучи сферою перетину інших медичних напрямів та маючи багатий арсенал діагностичних, профілактичних, лікувальних і реабілітаційних технологій [1, 12].

У рамках реалізації інноваційної політики України важливим напрямом терапевтичної науки є впровадження в закладах охорони здоров'я наукових розробок — нових та вдосконалених методів лікування і профілактики захворювань внутрішніх органів. Завдяки засобам наукової комунікації (матеріали наукових медичних форумів, галузеві нововведення, методичні рекомендації (МР), інформаційні листи (ІЛ), підручники та навчальні посібники, монографії, журнальні публікації тощо) лікарі та науковці дізнаються про новітні досягнення терапевтичної науки та медичні технології [2, 3, 13—16].

Мета дослідження — провести ретроспективний аналіз основних засобів наукової комунікації терапевтичного профілю у сфері охорони здоров'я України за 5 років (2008—2012 рр.).

Матеріали та методи

Експертами Українського центру наукової медичної інформації та патентно-ліцензійної роботи МОЗ України (далі — Центр) проаналізовано такі засоби наукової комунікації терапевтичного профілю:

**А.Є. Горбань¹,
В.З. Нетяженко²,
Л.І. Закрутько¹,
Н.О. Мовчун¹,
С.М. Бородай¹**

¹ Український центр наукової медичної інформації та патентно-ліцензійної роботи МОЗ України, Київ

² Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, Київ

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ

Закрутько Леся Іллівна
к. мед. н., заст. директора
з наукової роботи

04655, м. Київ, просп. Московський, 19
Тел. (044) 428-37-22
E-mail: lzakrutko@ukr.net

Стаття надійшла до редакції
5 червня 2013 р.

Таблиця 1. Наукові медичні форуми України терапевтичного профілю (2008—2012 рр.)

Рік	З'їзди	Конгреси	Симпозіуми	НПК	Усього
2008	4	9	11	75	99
2009	2	8	6	50	66
2010	5	6	6	69	86
2011	3	4	8	91	106
2012	—	10	6	73	89
Разом	14	37	37	358	446

щорічні реєстри з'їздів, конгресів, симпозіумів та науково-практичних конференцій (далі — Реєстри наукових форумів), матеріали наукових форумів, реєстри галузевих нововведень (далі — Реєстри нововведень) за 2008—2012 рр., МР, узгоджені МОЗ України, та ІЛ. Застосовано методи експертної оцінки, статистичного, структурно-логічного та графічного аналізу.

Результати та обговорення

Щорічно науковими співробітниками Центру опрацьовуються інформаційні ресурси сфери охорони здоров'я України, які надходять зі спеціалізованих медичних установ з різних напрямів медичної науки у вигляді заявок на проведення наукових медичних форумів, галузевих нововведень, МР та ІЛ.

Важливе значення має підвищення рівня обізнаності лікарів практичної охорони здоров'я та науковців із сучасними розробками (методами лікування, діагностики, профілактики) [2, 3]. Проведення наукових форумів є одним з основних засобів ознайомлення спеціалістів певного профілю з новітніми досягненнями науки та медичними технологіями. Головним засобом координації проведення наукових форумів України у сфері охорони здоров'я є щорічний Реєстр наукових форумів [8—11].

Аналіз звітних матеріалів наукових форумів свідчить, що їх рівень (організаційний та науковий) постійно зростає. Питання, які обговорюються учасниками форумів, віддзеркалюють актуальні проблеми медичної науки та практичної охорони здоров'я.

За період з 2008 до 2012 рр. було проведено 446 наукових медичних форумів, присвячених актуальним науково-практичним питанням та досягненням у різних напрямках терапевтичного профілю (кардіологія, нефрологія, гастроентерологія, терапія, інфекційні захворювання, поєднана патологія внутрішніх органів тощо), а саме 14 з'їздів, 37 конгресів, 37 симпозіумів, 358 науково-практичних конференцій (НПК) за участі вітчизняних фахівців та спеціалістів з Росії, Білорусі, Узбекистану, Казахстану, Латвії, Литви, Естонії, Грузії, Молдови, Болгарії, Фінляндії,

Німеччини, Польщі, Ізраїлю, Великої Британії, США, Єгипту, Італії, Хорватії (табл. 1).

Організаторами та співорганізаторами зазначених наукових форумів виступили вищі медичні навчальні заклади та заклади післядипломної освіти МОЗ (ВМНЗ), НДУ НАМН України, профільні асоціації, наукові товариства України та інші організації.

Наукові форуми терапевтичного профілю, проведені за досліджений період, були присвячені найбільш значущим інноваційним та удосконаленим технологіям, стандартам лікування і діагностики, питанням впровадження інноваційних розробок, актуальним питанням лікування та профілактики в практиці сімейного лікаря, пріоритетам лікування, діагностики, профілактики в терапевтичній практиці та пріоритетам первинної медико-санітарної допомоги.

Основні завдання, які стоять перед фахівцями терапевтичного профілю:

- впровадження в загальну терапевтичну практику наукових досягнень;
- дотримання затверджених наказами МОЗ України клінічних протоколів надання медичної допомоги хворим з метою вдосконалення лікувально-профілактичної роботи;
- застосування системи доказових діагностичних заходів при діагностиці захворювань внутрішніх органів, яка включає обов'язковий діагностичний мінімум клініко-функціональних параметрів для об'єктивізації діагнозу;
- впровадження у клінічну практику сучасних стандартів надання медичної допомоги при захворюваннях внутрішніх органів за критеріями доказової медицини;
- впровадження в практику терапевтів і лікарів швидкої медичної допомоги способів ранньої діагностики захворювань, сучасних принципів інтенсивної допомоги, а також сучасних методів лікування захворювань внутрішніх органів;
- розробка та вдосконалення національних та міжнародних протоколів надання медичної допомоги хворим з різною патологією внутрішніх органів;
- застосування нових методичних підходів та комплексного інтегративного підходу до діа-

гностики та лікування захворювань терапевтичного профілю;

- зосередження зусиль науковців, пульмонологів, терапевтів на визначенні причин виникнення і розвитку синдрому легеневої гіпертензії та її ускладнень;
- проведення загальнотерапевтичних конференцій з метою ознайомлення широкого кола лікарів практичної охорони здоров'я різних спеціальностей з інноваційними медичними технологіями в клініці внутрішніх хвороб;
- залучення суспільства до участі в заходах, пов'язаних з проведенням міжнародних днів боротьби з хронічними захворюваннями та шкідливими звичками;
- впровадження реабілітаційних програм для хворих із захворюваннями внутрішніх органів;
- організація тренінгових центрів у системі післядипломної освіти лікарів та середнього медичного персоналу для впровадження у практику охорони здоров'я сучасних технологій, а також багаторівневої реабілітації;
- підвищення фахового рівня лікарів терапевтичних спеціальностей шляхом регулярного проведення конференцій, семінарів, короткочасних тематичних курсів.

Загальним недоліком у підготовці та проведенні наукових медичних форумів є те, що їх організатори не проводять аналіз виконання (реалізації) прийнятих рішень (резольюцій). На деяких наукових форумах, зокрема симпозіумах та конференціях, не приймали резолюцій взагалі. Деякі прийняті резолюції не мають суттєвого прикладного значення, тобто не містять пропозицій, які рекомендуються для впровадження в практику охорони здоров'я та медичну науку. В резолюції обов'язково слід зазначати відповідального виконавця (контролюючу особу чи установу) і терміни реалізації окремих пропозицій. Частина оргкомітетів по закінченні форуму не надають звітних матеріалів, що свідчить про недостатню увагу організаторів заходу до цього питання. Зазначені недоліки впливають на якість та ефективність проведення форумів і обґрунтовують необхідність підвищення вимог до планування та проведення наукових заходів.

На науковому форумі слід створити умови для конструктивної оцінки результатів наукових розробок та їх значення для практики охорони здоров'я, що сприятиме пришвидшенню впровадження інноваційних пропозицій, обґрунтуванню нових перспективних напрямів наукових пошуків. Це також забезпечує зв'язок у сучасних умовах науковців з практичними лікарями.

У 2008—2012 рр. науковцями було запропоновано для впровадження 937 розробок, з них

Таблиця 2. Інноваційна активність за терапевтичним напрямом у 2008—2012 рр.

Рік	Нововведення	МР	ІЛ	Усього
2008	69	52	57	178 (19,0 %)
2009	66	62	36	164 (17,5 %)
2010	59	58	78	195 (20,8 %)
2011	85	58	43	186 (19,9 %)
2012	83	44	87	214 (22,8 %)
Разом	362	274	301	937 (100,0 %)

362 (38,6 %) нововведення, 301 (32,1 %) ІЛ та 274 (29,2 %) МР (табл. 2).

Як свідчать наведені в табл. 2 дані, інноваційна активність установ та закладів сфери охорони здоров'я України терапевтичним напрямом мала за останні 5 років достатньо стабільний характер: 2008 р. — 19,0 %, 2009 р. — 17,5 %, 2010 р. — 20,8 %, 2011 р. — 19,9 %, 2012 р. — 22,8 %.

Аналіз розподілу за тематикою свідчить, що з 575 засобів наукової комунікації (МР та ІЛ) перше місце посідають терапія — 91 (15,8 %), кардіологія та ревматологія — 80 (13,9 %) (табл. 3).

За звітний період Центром було сформовано 5 Реєстрів нововведень [4—8], у яких терапевтичний напрям висвітлено у 500 інноваційних пропозиціях (табл. 4). Усі включені до Реєстру нововведення розроблено за результатами закінчених науково-дослідних робіт та узагальнення клінічного досвіду фахівців. Більшість пропозицій для включення до Реєстру нововведень подано ВМНЗ — 274 (75,7 %) (табл. 5).

З кожним роком збільшується включення до Реєстру нововведень, які відповідають критеріям позитивної оцінки зазначених засобів наукової комунікації, а саме: є охороноспроможними, можуть бути широко впроваджені, стосуються найпоширеніших форм нозологій терапевтичного, кардіологічного та інших профілів. Найвагоміші наукові досягнення представлені новими технологіями лікування, новими методами діагностики та профілактики, а також корисними моделями.

Охоронні документи на об'єкти права інтелектуальної власності отримано в 94,5 % (342 пропозиції) випадків, серед них більшість становили патенти — 91,7 % (332 пропозиції).

Важливими засобами наукової комунікації є МР, які містять повний опис інноваційної (удосконаленої) медичної технології, що пропонується для впровадження, та доказову частину, та ІЛ, які містять алгоритм застосування інноваційної (удосконаленої) медичної технології з посиланням на джерело доказовості.

Запропоновані інноваційні розробки ефективно застосовуються в Україні для діагностики та

Таблиця 3. Тематика МР та ІЛ терапевтичного профілю (2008—2012 рр.)

Тематика	МР					ІЛ					Усього
	2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012	
Гастроентерологія	7	2	5	4	7	6	2	7	5	5	50 (8,7 %)
Гематологія	1	6	2	3	3	0	3	4	6	7	35 (6,1 %)
Геріатрія	4	1	3	4	5	6	1	14	1	11	50 (8,7 %)
Дерматовенерологія	5	6	6	3	2	5	6	4	3	5	45 (7,8 %)
Ендокринологія	4	4	10	6	4	3	3	3	0	6	43 (7,5 %)
Інфекційні хвороби	0	4	2	0	3	9	3	5	0	13	39 (6,8 %)
Кардіологія та ревматологія	10	6	11	5	2	12	7	8	9	10	80 (13,9 %)
Клінічна імунологія та алергологія	4	3	1	4	1	3	1	6	7	4	34 (5,9 %)
Лікувальна фізкультура і спортивна медицина	0	0	0	0	0	1	0	5	0	1	7 (1,2 %)
Неврологія	1	4	8	2	7	1	0	5	3	8	39 (6,8 %)
Народна і нетрадиційна медицина	0	12	3	1	2	0	1	0	2	1	22 (3,8 %)
Нефрологія	0	4	0	5	3	1	1	2	1	2	19 (3,3 %)
Пульмонологія та фтизіатрія	3	3	2	1	0	2	4	1	1	4	21 (3,7 %)
Терапія	13	7	5	20	5	8	4	14	5	10	91 (15,8 %)
Разом	52	62	58	58	44	57	36	78	43	87	575 (100,0 %)

Таблиця 4. Тематика нововведень терапевтичного профілю (2008—2012 рр.)

Тематика	Рік					Усього
	2008	2009	2010	2011	2012	
Кардіологія та ревматологія	14	20	10	21	8	73 (14,6 %)
Пульмонологія та фтизіатрія	6	5	15	1	11	38 (7,6 %)
Ендокринологія	16	7	3	5	4	35 (7,0 %)
Гастроентерологія	8	4	7	3	6	28 (5,6 %)
Інфекційні захворювання	20	11	13	6	14	64 (12,8 %)
Гематологія	—	5	1	2	—	8 (1,6 %)
Геріатрія	1	1	1	1	—	4 (0,8 %)
Нефрологія	2	7	4	1	—	14 (2,8 %)
Лікувальна фізкультура і спортивна медицина	—	1	2	2	2	7 (1,4 %)
Терапія	2	5	3	43	38	91 (18,2 %)
Клінічна імунологія та алергологія	11	15	8	13	10	57 (11,4 %)
Дерматовенерологія	8	7	9	4	9	37 (7,4 %)
Неврологія	12	8	11	6	7	44 (8,8 %)
Разом	100	96	87	108	109	500 (100,0 %)

лікування, профілактики і реабілітації в широкому діапазоні захворювань терапевтичного профілю, зокрема у галузі терапії, кардіології та ревматології, гастроентерології, геріатрії, інфекційних хвороб, неврології, дерматовенерології, ендокринології, гематології, клінічної імунології та алергології, народної і нетрадиційної медицини, пульмонології та фтизіатрії, нефрології, лікувальної фізкультури і спортивної медицини. У зазначених засобах наукової комунікації висвітлено нові методи діагностики (28,2 %), лікування (64,1 %), профілактики (7,7 %).

При дослідженні МР та ІЛ терапевтичного профілю на відповідність принципам доказової медицини (об'єктивність, достовірність, інноваційність, повнота інформації тощо) проаналізовано (у відсотковому співвідношенні) низку параметрів:

- чіткість визначення методів дослідження: МР — 34,6 %, ІЛ — 61,5 %;
- визначення критеріїв відбору об'єктів дослідження: МР — 53,8 %, ІЛ — 30,8 %;
- визначення патологічних станів за номенклатурою МКХ-10: МР — 96,1 %, ІЛ — 100 %;

Таблиця 5. Представлення ВМНЗ та НДУ пропозицій терапевтичного профілю до Реєстру галузевих нововведень за 2008—2012 рр.

Назва установи, закладу	Рік					Усього
	2008	2009	2010	2011	2012	
Буковинський ДМУ, Чернівці	1	8	5	1	4	19 (5,2 %)
Вінницький НМУ ім. М.І. Пирогова	1	5	1	—	3	10 (2,8 %)
Дніпропетровська ДМА	2	1	—	—	2	5 (1,4 %)
Донецький НМУ ім. М. Горького	3	1	2	1	4	11 (3,0 %)
Запорізька МАПО	3	—	1	—	2	6 (1,6 %)
Запорізький ДМУ	2	2	2	2	4	12 (3,3 %)
Івано-Франківський НМУ	14	3	12	4	6	39 (10,8 %)
Луганський ДМУ	—	4	1	—	3	8 (2,2 %)
Львівський НМУ ім. Данила Галицького	3	4	4	1	8	20 (5,5 %)
Національна МАПО ім. П.Л. Шупика, Київ	—	5	—	8	3	16 (4,4 %)
Національний фармацевтичний університет, Харків	1	—	—	—	—	1 (0,3 %)
НМУ ім. О.О. Богомольця, Київ	1	8	2	12	7	30 (8,3 %)
Одеський НМУ	1	—	—	1	2	4 (1,1 %)
Тернопільський ДМУ ім. І.Я. Горбачевського	1	—	1	5	3	10 (2,8 %)
Українська медична стоматологічна академія, Полтава	1	4	1	—	2	8 (2,2 %)
Харківська МАПО	4	1	9	2	4	20 (5,5 %)
Харківський НМУ	3	16	10	14	8	51 (14,1 %)
ДУ «Кримський державний медичний університет ім. С.І. Георгієвського», Сімферополь	—	—	—	—	4	4 (1,1 %)
ДП «НДІ реабілітації інвалідів» МОЗ України, Вінниця	5	1	—	12	2	20 (5,5 %)
Львівський НДІ епідеміології та гігієни	3	—	2	—	2	7 (1,9 %)
Український науково-дослідний протичумний інститут, Одеса	6	—	—	—	—	6 (1,7 %)
Український НДІ медико-соціальних проблем інвалідності, Дніпропетровськ	5	—	3	9	4	21 (5,8 %)
Український НПЦ ендокринної хірургії, трансплантації ендокринних органів та тканин, Київ	9	3	—	5	1	18 (5,0 %)
Державна наукова установа «Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини» ДУС	—	—	—	5	3	8 (2,2 %)
ДЗ «Науково-практичний медичний реабілітаційно-діагностичний центр МОЗ України»	—	—	—	3	—	3 (0,8 %)
ДУ «Науково-практичний медичний центр дитячої кардіології та кардіохірургії» МОЗ України, Київ	—	—	3	—	—	3 (0,8 %)
ДУ «Національний інститут фізіотерії і пульмонології ім. Ф.Г. Яновського», Київ	—	—	—	—	1	1 (0,3 %)
ДП «Український науково-дослідний інститут медицини транспорту» МОЗ України, Одеса	—	—	—	—	1	1 (0,3 %)
Разом	69	66	59	85	83	362 (100,0 %)

- достатність кількості об'єктів дослідження для проведення статистичного аналізу: МР — 57,7 %, ІЛ — 38,5 %;
- посилення на використанні методи статистичної обробки: МР — 30,8 %;
- достатність повноти опису запропонованої інноваційної (удосконаленої) технології: МР — 76,9 %, ІЛ — 92,3 %;
- достатність повноти опису механізму впровадження запропонованої інноваційної (удосконаленої) технології: МР — 76,9 %, ІЛ — 92,3 %;
- обґрунтованість переваг запропонованої інноваційної (чи удосконаленої) технології щодо існуючих аналогів: МР — 26,9 %, ІЛ — 69,2 %;
- чіткість визначення очікуваних результатів після впровадження запропонованої інноваційної (удосконаленої) технології: МР — 53,8 %, ІЛ — 84,6 %;
- чіткість визначення показань до застосування запропонованої інноваційної (удосконаленої) технології: МР — 73,1 %, ІЛ — 61,5 %;
- чіткість визначення протипоказань: МР — 46,1 %, ІЛ — 38,5 %;
- наявність інформації про безпечність застосування запропонованої інноваційної (удосконаленої) технології: МР — 57,7 %, ІЛ — 69,2 %;
- обґрунтованість необхідності використання патентованих назв лікарських засобів: МР — 46,1 %, ІЛ — 53,8 %;

- чіткість викладення висновків: МР — 88,5 %, ІЛ — 38,5 %;
- використання бібліографічних джерел за останні 5 років (до інформаційних листів цей показник не застосовували): МР — 7,7 %;
- підтвердження охороноспроможності як об'єкта права інтелектуальної власності: МР — 34,6 %.

Аналіз МР та ІЛ свідчить про недостатність уваги авторів до дотримання засад доказової медицини, що знижує їх цінність як засобів наукової комунікації. Виявлено низку недоліків: переваги запропонованої інноваційної (удосконаленої) технології щодо існуючих аналогів обґрунтовані лише у чверті МР; визначення очікуваних результатів після впровадження запропонованої інноваційної (удосконаленої) технології, протипоказань до застосування, інформація про безпечність застосування запропонованої інноваційної (удосконаленої) технології, патентовані назви лікарських засобів містяться у половині МР, бібліографічні джерела за

останні 5 років використано лише у 7,7 % МР; підтвердження охороноспроможності як об'єкта права інтелектуальної власності мають лише 34,6 % МР.

Висновки

Реалізація заходів з реформування сфери охорони здоров'я можлива лише за умов використання результатів наукових досліджень для підвищення якості надання медичної допомоги, поліпшення показників здоров'я населення і діяльності лікувально-профілактичних закладів. Аналіз ролі засобів наукової комунікації в інформаційному забезпеченні спеціалістів терапевтичного профілю — найчисленнішої когорти медичних спеціалістів — свідчить, що необхідно підвищити як кількісні, так і якісні показники засобів наукової комунікації, зокрема, це стосується засад доказової медицини, збільшення кількості колективів, установ та закладів — розробників інноваційних пропозицій, підвищення вимог до планування та результативності проведення наукових форумів.

Список літератури

1. Милославский Д.К., Гриднев А.Е. Харьковское областное общество терапевтов: взгляд сквозь призму веков (к 150-летию Харьковского медицинского общества) // Укр. тер. журн.— 2011.— № 3.— С. 5—16.
2. Овсянникова Л., Артамонова Н. Концептуальна модель розвитку системи інформаційного забезпечення медичної науки в Україні // Вісн. Книжкової палати.— 2010.— № 6.— С. 24—29.
3. Проценко Т. Галузеві бібліотечні ресурси в інформаційному забезпеченні сімейних лікарів: сучасний стан та проблеми використання // Вісн. Книжкової палати.— 2009.— № 9.— С. 26—29.
4. Реєстр галузевих нововведень.— К., 2008.— Вип. № 28—29.— 249 с.
5. Реєстр галузевих нововведень.— К., 2009.— Вип. № 30—31.— 264 с.
6. Реєстр галузевих нововведень.— К., 2010.— Вип. № 32—33.— 276 с.
7. Реєстр галузевих нововведень.— К., 2011.— Вип. № 34—35.— 279 с.
8. Реєстр галузевих нововведень.— К., 2012.— Вип. № 36—37.— 236 с.
9. Реєстр з'їздів, конгресів, симпозіумів та науково-практичних конференцій, які проводяться у 2008 році.— К., 2007.— 96 с.
10. Реєстр з'їздів, конгресів, симпозіумів та науково-практичних конференцій, які проводяться у 2009 році.— К., 2008.— 75 с.
11. Реєстр з'їздів, конгресів, симпозіумів та науково-практичних конференцій, які проводяться у 2010 р.— К., 2009.— 85 с.
12. Реєстр з'їздів, конгресів, симпозіумів та науково-практичних конференцій, які проводяться у 2011 році.— К., 2010.— 88 с.
13. Терапевтичні читання в Інституті кардіології імені академіка М.Д. Стражеска: як забезпечити якісну високоспеціалізовану медичну допомогу // Ліки України.— 2011.— № 2.— С. 157.
14. Філіпова Л., Артамонова Н. Інформаційне забезпечення наукових досліджень: тенденції розвитку (на прикладі медичної науки) // Вісн. Книжкової палати.— 2009.— № 11.— С. 24—31.
15. Increase the reach and effectiveness of medical publications [Електронний ресурс].— Режим доступу: <http://www.cuttingedgeinfo.com/research/medical-affairs/medical-publications/>.
16. Responsible conduct regarding scientific communication // J. Neuroscience.— 2000.— Vol. 20, Issue 1.— P. I—XIV.
17. Mostert S.P., Ellenbroek S.P.H., Meijer I. et al. Societal output and use of research performed by health research groups [Електронний ресурс] // Health Res. Policy Syst.— 2010.— Vol. 8, N 30.— Published online 2010.

А.Е. Горбань¹, В.З. Нетяженко², Л.И. Закрутько¹, Н.А. Мовчун¹, С.Н. Бородай¹

¹Український центр наукової медичної інформації та патентно-лицензійної роботи МЗ України, Київ

²Національний медичний університет імені А.А. Богомольця, Київ

Анализ основных средств научной коммуникации в обеспечении информацией специалистов терапевтического профиля в Украине в 2008—2012 гг.

Проанализирован массив информационно-коммуникационных средств терапевтического профиля в Украине за 2008—2012 гг. За этот период проведено 446 научных медицинских форумов, посвященных научно-практическим проблемам и достижениям по разным направлениям: стандарты лечения и диагностики, практика семейного врача, первичная медико-санитарная помощь и т.д. Анализ основных средств научной коммуникации терапевтического профиля свидетельствует, что основное внимание уделялось освещению таких разделов внутренней медицины, как кардиология и ревматология, эндокринология, пульмонология, гастроэнтерология, инфекционные заболевания, нефрология и т.д. Для внедрения в практику здравоохранения Украины предложены 937 инновационных разработок, в частности, 362 нововведения, 274 методических рекомендации, 301 информационное письмо.

Ключевые слова: инновационная активность, информационное обеспечение специалистов терапевтического профиля, научные медицинские форумы, нововведения, методические рекомендации, информационные письма, сфера здравоохранения Украины.

A.E. Gorban¹, V.Z. Netyazhenko², L.I. Zakrutko¹, N.O. Movchun¹, S.M. Boroday¹

¹ Ukrainian Center of the Scientific Medical Information and Patent and Licensing Activity of MoH of Ukraine, Kyiv

² Bogomolets National Medical University, Kyiv

The analysis of the major ways of scientific communication as a part of the informational support of the specialists of therapeutic specialization in Ukraine for the period of 2008—2012

The paper analyzes the array of information and communication tools therapeutic profile in Ukraine in 2008—2012. During this period, 446 were organized scientific medical forums to highlight the scientific and practical challenges and achievements in various areas: standards of treatment and diagnosis, family practices, primary health care and so on. Analysis of the main tools of scientific communication therapeutic profile shows that focus on the coverage of such branches of internal medicine, cardiology and rheumatology, endocrinology, pulmonology, gastroenterology, infectious diseases, nephrology, etc. proposed for implementation in practice of Health 937 innovative developments, in particular, 362 innovations, 274 guidelines, 301 newsletters.

Key words: innovation activity, information providing for specialists of therapeutic profile, scientific medical forums, innovations, guidelines, newsletters, the health care sphere.